

Indult BÉTSBÖL Szombaton. 10. Féb. 1787.

A' Felsőes Ts. és Királyi örökös Birodalomból.

A' közelebb elmúlt Vasárnap, minekutánna Gróf Almási Pál Ur ö Extzellentziája mint Ts. és Kir. titkos Tanátsos, és a' Pesti Kerületnek Commissáriussa, ö Felfégének hitét és hűségét esküvéssel meg - petsételte volna, ö Ts. és K. Felsőes Ferentz Fő Hertzeggel az Udvari kápolnában az Isteni tiszteleten meg-jelenék. — Ezen napokban egy közönféses Törvény jöve világosságra, a' mellynek első része a' halálos, a' második pedig a' kissebb és polgári bünökröl szól, a' mellyet ö Felsőes e' közönféses követésre és megtartásra e' következendő rendelése által méltóztatott elő-adni: Mi II. Iósef s. a. t. Hogy a' büntető igazságnakis egy közönféses Törvény által bizonyos határ szabataffék; annak kiszól-

gáltatásában minden gánts eltávoztattasfék; a halálos és polgári bünök között külömbfég tétetteflek; a' bünök és büntetések között az egyenlölég megtaláltaflek, és a' büntetés ugy határoztaflek-meg, hogy annak ereje, nem hirtelen elmuló légyen; a' bünök és büntetésekröl való közönféges Torvénykönyv oly paranfsolat alatt tétetik közönfégefle, hogy azt a' köz Jónak fenntartáára és előmozditáára ettöl fogva minden Itélő - székek munkába vegyék és szorgalmatofon megörizzék. Ez által annak okáért minden régi büntető Torvényekeltöröltetnek. Azokata' gonofztévöketugyan, a' kiket már ezen Torvény a' tömlötzben talált, és az ügyek a' Biró kezében vagyon, a' régi Torvények szeréntis lehet itélni: külömben pedig ezután minden Birák ezen eleikbe irott Torvények szerént tartoznak a' Gonofztévöket megbüntetni. Költ Bétsben 13. Jan. 1787. — Azt erőfitik a' közönféges levelek, hogy az ujj Auszriai Torvênny-könyvben, mind a' ferjfi, mind az aszfzonyi nemnek emberkori ideje (annus discretionis), a' 21. esztendőre határoztatott. Az olvaftatik a' Bétfi ujjágokban, hogy a' melly Tisztvifelök többet költenek esztendei jövedelmeknél, és hitelezöiknek meg nem tudván fizetni, meg nem bizonyithattyák, hogy a' fzerentfétlen történet kéntelenitette arra, hogy magokat adóflágba verjék; minden további vizsgálás nélkül hivataloktól megfosztattatnak. — Magyar Országban az V. *Districuualis* székeken kívül léfznek még 38 Vármegyei All-Torvényfzékek, és Erdélyben a' Kolofváratt és Maras-Váfárhellyen állitandó két *Districuualis* Táblák által XI. hafonló All-Torvényfzékek állitattak fel. Mind ezeken a' két Orzági alsóbb Torvényfzékeken megengedtettek, hogy az egy nevezett halgató (ascultantes), vagy Torvénybéli

béli gyakorlási tanuló Ifjak jelen légyenek; de csak azok, a' kik bizonyos Levelet mutathatnak, hogy az oskolai Tudományokat tökéletesen elvégezték; és ezen székeken asseflori hivatalra addig senki sem léphetik, míg a' Táblán, mint Törvényt gyakorló nem szolgált. Komárom Vármegye a' Nagy-szombati *Districtualis* Táblához ragasztatik, és mind a' Városok; mind pedig a' magános Urafágok az ember vesztésnek jussától ettől fogva megfosztattatnak. — Ide Bétsbe edgy Muszka Obester érkezék a' napokban, kiről a' mondattatik, hogy a' maga Tsászárnéjától, a' mi Felféges Uralkodónk' eleibe úti vezérül küldettetett volna; de ennek az egészsz utazásnak dólga fokkal mélyebb fetéttfégben fekszik, mint régentén a' tiz tsapásokkal ostoroztatott Égyiptom; nemis leg utólsó volna az a' Politikusok Országban, a' ki ezen öfzszebomlott gomballyégban a' tzerina végig megtalálna; némelyek ugyan ugy kezdenek már most okoskodni, hogy az egészsz koronázás' historiájának nem egyéb lett volna a' tzielja; hanem hogy a' Török szomszéd' orrába ez által borsot törjenek, a' mint bizonyittyákis ezen

Konstántzinápollyi tudósítások: „Addig hányá *Sajk Mansur* a' Török udvarnak szemére az ösziv nélkül való félénkségét, a' míg abban a' bátorságnak, ha nem vakmerőségnek tüzét fellobbantván, a' Muszkának ellenféges akarattyát közönségesen tudtára attá, és egy szerfmind a' *Lesghiri* Basának *Agiskának* egy szép bundát és egy drága kardot ajándékozván, kegyelmének meg izenése mellett arra kérte, hogy azzal a' Török hóldnak szarvát minden tompitható fogyatkozástól óltalmazza. A' melly dolog hogy nyilvánfágosabb légyen, imé a' Muszka Ministertől az el. m. Efst. Maj. 18 kán ezen

Bafa felől a' Török Udvarnak beadott irását szóról szóra közöljük: -, Minekutánna a' Muszka Tsászárné az én Fejedelem aszfzonym általam tudósított, hogy a' Felsőges Török udvartól a' Lesghiri Basának maga vifelése eránt ő Tsászárnésága által beadattatott panaszára semmi sem feleltetett, és az illendő elégtételnek [vonását többé lágymelegféggel nem szenvedheti: kegyelmesen reám bizni méltoztatott, hogy Felfégednek mindeneknek előtte jelenteném; hogy ha az említett Basát meg nem büntetvén, Tiszttségéből le nem tévzi, mint a' ki az ő Tsászárnésága' ortalma alatt lévő *Teflisi Kámnak Országát* a' Lesgiri Tatárokkal feldúlatta; ő Tsászári Felfége abban egészben meg győzöttetett, hogy az említett Bafa ellen, mint a' Muszka és Török Udvar között virágzó barátságának megbontója ellen fegyveri jussal élhet, és a' Török Udvar' mellözésének tulajdonithattya a' Barátságának felbomlását. Galatában Maj. 18. 1786. *Bulgakov.* ,,

Erre ezt felelte a' Török Udvar: — ,, Nyilvánfágos, hogy a' Muszka és Török udvar között kötött szövetségnek tikkellyei között, egy fincsen melly a' Teflisi Fejedelemségről szollana, és hogy a' Teflisi Kám eleitől fogva a' Török udvartól függött volna. Azt kívánna Felféged itten lévő nagy érdemü Ministere által, hogy Agiskán Basát, ki a' Lesghirieknek segittségül volt, Tiszttségétől megfoszszam, különben a' szövetségnek felbontása a' Török udvarnak tulajdonittatik. — Világosabb a' napnál, hogy a' Teflisi Kám elhitegettett a' Töröktől való függéstől; hogy Muszka Ország Teflisbe sereget szállított - bék; hogy Követeket és Leveleket küldözött *Dagestánba* és *Arsábeigiamba*, hogy azoknak népeit magához hitegesse; hogy a' szövettégeknek

nek első tzikellyét meg nem tartotta; hogy mind a két rézről van jussunk a' fegyver fogásra: az is igaz, hogy a' Basa eránt való kívánfága a' Mufzka Udvarnak helytelen. Azonban a' felféges Török udvar meg fogja büntetni az említett Basát, ha békeflég' háboritónak találtatik; de hogy Tiszttségéből letégye, nem tselekedheti. Ha pedig a' Mufzka Udvar a' Török Birodalomnak széleit háborgatná, és a' szövettséget megrontaná, a' Török udvar maga oltalmára kardot fogna kötni, a' mikor nyilvánfágoson meg fogna tettzeni, hogy a' békefléget a' Mufzka Udvar bontotta fel. A' melly itten a' Követ Urnak baráttságoson jelentetik. „ 3 Jul. 1786. Igen szerentfétlen idökben mozgattya Török Uram illy fennyen a' feje' kontyát; mert ő kigyelme is el-énekelhetné sz. Dáviddal: *Az én idom im elmúlek!* mivel nem tsak kívül; hanem belölis ég a' tüze. Egyiptomot örökfön elveszti; mert *Kapután Basát* a' Pártosfereg megverte, és alig ha azokhoz a' fejekhez, a' mellyeket a' Török udvar' falaira kifüggesztetett, utóljára a' magáétis nem téteti; a' *Karamániai* Tartomány nem akar tovább engedelmeskedni, és az *Álbániai* Basa több adót nem akarván Konstantzinapollyba küldeni, ugy nézi magát, mint a' Népnek Fő-Urát: más Tartományokban is mind elvagynak áfva a' Minák, és 'már tsak a' fellobbantás vagyon hátra; de hagyjuk-el a' Törököt és fussunk-el Konstantzinápolyból, hogy a' pestis reánk ne ragadjon, melly ott már a' fő Ministereket is hordogattya, és lassuk mik follynak

Angliában. Minden Londoni Levelek tsak a' a' fok lopással, gyilkossággal, halálra való íteltetésekkel vagynak teli. *Névgatében* a' reájok mondatott ítéletnek bétellyesítő óráját váró Gonosztévök,

a' kik rész szerént halálra, rész szerént az Áfrikai szám-
kivetésre íteltettek, *Gordon Györgyhöz* ilyen értel-
nu Instántziát nyujtottak bé: „ Mylord! Mi alább
irattattak, a' kik részszérent erfözakos halálra,
részszerént arra büntettünk, hogy egy zabo-
látlan igazgatású vad Tartományban szolgai rabság-
ban végezzük életünknek hátra való részét, aláza-
tofon esedezünk, hogy Fő-méltóságod kérésünk előtt
füleit bé nezársa. Tsak edgy lépés vagyon közöt-
tünk és az örökkévalóság között. Egy felől a' hó-
hér vár kézzen pallossával; más felől *Filips Kapitány*
az o komor kegyetlen tekintetével, hogy bennün-
ket, mint a' juhokat a' *Botány Bayi* mézfárszékre
koltözteszen. Mint meg annyi áldozattyai vagyunk az
Angliai Törvényeknek, mellyeknek, a' Drákó'más Pogá-
nyok és a' vért szópó I. *Henriknek* Törvényei sze-
rént vérrel irattattanak, melly utólsónak idejétől
fogva 12 *Selling'* ellopásának szüntelen halál vólt a'
dijja; a' melly azonban ha a' mostani pénz' bővfégét
az akkori szukfégével öszvevettyük, merő azon vad
néphez illő Törvény; ugy hogy már ez előtt 100
esztendovel, a' mikor még a' pénz két annyi betfés-
fégu vóltt, mint most, ez ellen a' Törvény ellen az
embert szerető *Svellmann* panaszolkodott légyen,
hogy t. i. mindennek nevedednék az árra, tsak az em-
ber' élete óltfódnék minden napon s. a. t. „ De a'
mint a' kimenetel bizonyittyá, *Gordon Ur* nem fo-
kat segite rajtok; mert kozzulok Jan. 9dikén 18an
felakasztatának *Nevgaténdál*. Ketto ezek kozzul az
elott való estve a' *Testbontzolónak* eládván testeiket,
vigan lakák a' borókra felvett pénzen torokat. —
Sokkal jobban szolgált a' Történet egy más úton ál-
ló *Tolvajnak*, ki állórtzáson lóháton *Malòne Urat*
meg támadván, ez reá pistolytt tsattantot; de nem ta-
lál-

lálván, a' Tolvaj *Malone* Ur mejjének fzegezte pif-
tolyát, így szólván: adj pénzt! de el nem futott. *Ma-*
loné Ur elbámúlván nagy szíven ezen foiztónak,
erfzénnyét 60 *Guineákkal* kezébe adá, ilyen intéf-
fel: „kigyelmed úgy láttzik, hogy nem rofzfazafá-
ból, hanem tsak a' fzükfég kenfzérítéfeből adta
magát erre a' mesterfégre; ha fzolgalatommal kíván
élni, valamibentsak hafznára lehetek, fziveflégemet
meg nem vonom; bátran fel-fedezheti előttem ortzá-
ját, és tollem leg kiflebbet fem tarthat. „ Ezeket
a' Tolvaj figyelmetefléggel halgatván, tsak 12 *Gui-*
neákat vévén-el, a' többit vizfzá adta, és békével
elnyargala. Egynéhány hét múlva *Maloné* Ur egy fka-
tulyat véve egy arany pikfiffel ilyen tzedula mellett: „
Egy bétfületes uti Tolvajkéri az Urat, hogy végye-el
ezt a' Pikfift. Az Ur mikor hozza' lött vala piftolyá-
val, ha találta vólna, az úti tolvajfágnak gónoflá-
gától es lelkének fzmorkodáfatól megfzabadította
vólna. De ő nem erdemlette, hogy fem bétfületes
embernek, fem hóhérnek keze által vefzeffe életet.
Az Urnakintéfe nem esett hijában, és a' Tolvajt az ő
uti foiztogatáfatól egy gazdag örökfég elvonta. „

Elegyes Tudófitások.

Ő Felsége a' Német Testörző feregnek eddig
viselt fpanyolos öltözetét egézfz német köntösre
méltóztatott változtatni. — Midön utólsó órája felé
a' vére járását tapogató *Tzimmermann* udvari Orvos-
fától ezt kérlette volna az örökkévalóságra költözött
Fridrik Király: Ugyé hogy fok embert küldött már
által a' más világra? ezt felelé a' Doktor: Koránt-
fem annyit, mint Felséged, nemis hafonló hirrel név-
vel: és a' *Fridrik*' homlokán nyilván lehete olvasni,
hogy néki ez a' felelet igen tették — *Ultrajaktum-*
ban a' hazafiak a' H. Fejedelem pártján valókat tel-
lyességgel nemfzenvedhetik, mostis egy fzegény ka-

tonát halálra vertek, és a' Fejedelem' részénvalóknak ablakaikon belövöldöznek: nemis mér ezek közül magára senki házából kimenni. Ezen sok bolondságnak két esztendő alatt alig ha egy jó osztály véget nem vét, és befog tellyesedni Fridriknek szava, a' ki így költetik, hogy szólla az öreg Kháronnak: „ két esztendővel hamarébb történt halálom, mintsem kellett volna; mert Hollándiának felosztásában Osztomester lettem volna “ — A' Frantzia Követ hirtelenséggel haza hivattatván Madritból, mindenevet várakozásban tart ezen véletlen változásnak kimenetelére. —

Ángliában egy fazekas egy Kementzét olly roszszúl rakván öszve, hogy az a' fejére omolván és azt bétördelvén, kéntelen vala Orvost hivatni segittségére; az Orvos látván hogy a' sebe nem gyógyitható és életétől megfosztatik, így szólla: *Boldogok a' hallottak, kik az Urban halnak meg; mert meg nyugodnak az ő kezeknek munkájától, és az ő tselekedeteik követik őket.* — Az Ámerikai közönséges Társaság és az odavaló Vad-emberek között a' békételenfég verekedésre ment. Ha semmi roszsz nintsen valami jó nélkül, azt lehet mondani; hogy ezen háborújok' a' K. Társaságbelieknek éppen jó időben történék; mert így az egymás között való egyenetlenséget baráttfágra változtatván, az erőt, a' mellyet a' félrevonás által nagyon kezdének gyengíteni, újra öszvevetik, és boldogfágoknak oszlopait erősebben megfundálják.

Tudósítás: Az itten németül jelentett Héti Levelet a' kik hordatni kívánnyák a' Magyar Ujságokkal edgyütt, azoknak az azt kiadó szivefen igéri szolgálatját. A' *Músa* mostárkusonként tsak Szeredán megyen.